

ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑΙ ΤΟΥ ΙΗ'. ΑΙΩΝΟΣ

ΟΙ ΕΡΑΣΤΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

ΔΙΑΣΗΜΟΤΕΡΟΣ
φιλότεχνος εἰς τὴν
Γαλλίαν κατὰ τὸν
ΙΗ'. αἰῶνα ὑπῆρ-
ξεν ὁ Ταρντίφ, πρῶ-
τον ἀρχιτέκτων καὶ
εἰτα γραμματεὺς
τοῦ στρατάρχου
Boufflers. Συνε-
δέετο διὰ φιλίας

μετὰ τοῦ Βατώ, Λαργυλιέρ καὶ Ὠντράν, πρὸ παντὸς
ὅμως ἦτο φίλος τοῦ Ζιλλό. ¹⁾ Εἰσημιζέτο διὰ τὴν εὐ-
θυκρισίαν του. Οὐδεὶς ἐτόλμα νὰ ἐκφέρῃ γνώμην περὶ
τινος εἰκόνας, ἐὰν δὲν τὴν ἔβλεπε πρῶτον ὁ Ταρντίφ.
Ἡ γνώμη του ἦτο τρόπον τινὰ ἡ τελευταία πινελιὰ.
Αὐτὸς ὁ τόσον ἀπεχθανόμενος τὴν κριτικὴν Βατώ,
εὐθύς ὡς ἀποτελείωνεν εἰκόνα τινὰ ἔλεγε: Θαυμασιὰ!
ἐὰν ἦτο ἐδῶ ὁ Ταρντίφ, θὰ τὴν ὑπέγραφα.

Κατεῖχεν ἐν τῇ ὁδῷ Gît-le-Coeur θελκτικώτατον
οἰκίσκον. Ὁ στρατάρχης Boufflers, ὅστις ἐγνώριζε
τὸν ἔρωτα τοῦ γραμματέως του, τοῦ ἐδώρει ἀνά πα-
σαν πρώτην τοῦ νέου ἔτους καὶ μίαν εἰκόνα ἐξόχου
ζωγράφου. Ὁ ἴδιος δ' ἐδαπάνησε τὸ πλεῖστον τῶν χρη-
μάτων του εἰς τὴν ἀγορὰν εἰκόνων φίλων του ζωγρά-
φων νεκρῶν ἢ ζώντων. Ἡ πινακοθήκη του κατέστη
τόσον περιώνυμος, ὥστε τὴν ἐπεσκέφθη ὁ δοῦξ τοῦ
Ὁρλεανς μετὰ τοῦ Nocé, καὶ αὐτὸ ἐγένετο ἀφορμὴ
νὰ στρίψῃ τὸ μυαλὸ τοῦ Ταρντίφ. Ἐν τού-
τοις ἐὰν εἶχε μόνον αὐτὴν τὴν ὥραιαν τρέλλαν, ἥτις
ἀποδεικνύει τὸ εὐγενὲς καλλιτεχνικὸν αἰσθημα, θὰ τοῦ
ἀπέμενον ἀρκετὰ, ὥστε νὰ ζήσῃ ἀξιοπρεπῶς μέχρι
τοῦ τέλους του· δυστυχῶς ὅμως κατελήφθη ὑπὸ τῆς
θλιβερᾶς μανίας τοῦ χρηματισμοῦ καὶ ἀφένθη νὰ πα-
γιδευθῇ εἰς τὰ δίκτυα τοῦ Law. ²⁾ Καὶ ἔχασε, ὅτι καὶ
ἂν εἶχε, ἐκτὸς τῶν εἰκόνων του.

Ἐν τούτοις ἔπρεπε νὰ ζήσῃ. Πᾶς ἄλλος θὰ ἔστε-
ρεῖτο τῶν ἀριστουργημάτων του, ὁ Ταρντίφ ἔστερηθῇ
τῶν ὑπηρετῶν του. «Πηγαίνετε, φίλοι μου, πηγαίνετε
νὰ εὑρεθῇ τὸ χρήμα. Ἐγὼ πλέον δὲν δύναμαι νὰ ζήσω
παρὰ μὲ πρόσωπα τὰ ὅποια δὲν τρώγουν· αἱ εἰκόνες
μου θὰ μὲ συντροφεύουν». Ὁ Ταρντίφ ἦτο ἤδη γέ-
ρον, ἐπομένως πᾶν βιατικὸν πάθος οὐδεμίαν ἐπιρ-
ροὴν εἶχεν ἐπὶ τῆς καρδίας του.

Ὅταν οἱ ὑπηρεταὶ του ἀνεχώρησαν, κατήλθεν εἰς
τὴν οἶναποθήκην του καὶ μετὰ χαρᾶς παρετήρησεν ὅτι

¹⁾ Διάσημος γάλλος ζωγράφος, μαθητὴς τοῦ Βατώ.

²⁾ Περιφέρῃς οικονομολόγος Σκώτος, ἐπιστολῆς τὴν
χρηματιστικὴν. Τῇ ἐποστηρίζει τοῦ Λουκάτος τὴν Ὁρ-
λεανς ἰδρυσιν ἐν Παρισίοις χρηματιστικὴν Τράπεζαν
καὶ ἔθηκεν εἰς κυκλοφορίαν ἀπειρίαν χαρτονομισμάτων
καὶ συναλλαγμάτων. Μετ' ὀλίγον ὅμως ἡ Βασιλικὴ ἐ-
καίνη Τράπεζα, ἥτις τόσα κέρδη ὑπέσχετο, κατέρρευσε
καὶ ἐστάθη ἀδύνατον ν' ἀντιμετωπίσῃ τὰς υποχρεώσεις
της. Πληθὺς οἰκογενειῶν, αἰτίνας εἶλον ἀνταλλάξαι τὰς
οἰκονομίας των διὰ τῶν τίτλων της, κατεστράφη καὶ ἡ
κοινὴ ἀγανάκτησις ἐπέβαλε τὴν ἐξορίαν τοῦ Λάο, ὅστις
μετὰ πολλὰς περιπλανήσεις ἀπέθανεν εἰς Βιέννην πέρης
σχεδόν. Σ. Μ.

τώρα ὅτε δὲν θὰ εἶχε πλέον κεκλημένους, ὁ οἶνος του
θὰ διετηρεῖτο πλεονέκτερον αὐτοῦ, θὰ ἠδύνατο μάλι-
στα κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν ὥραιων ἀναμνήσεων νὰ
καλῇ τὸν Βατώ καὶ Ὠντράν διὰ ν' ἀπολαμβάνουν τὸ
μελωδικὸν γ κ λ ο υ γ κ λ ο ὐ τῶν φιαλῶν.

Ἀνερχόμενος μὲ μίαν φιάλην εἰς ἐκάστην χεῖρα,
ἀπῆντησεν εἰς τὸ ἄκρον τῆς κλίμακος τὸν Ζιλλό.

«Ὁ Βατώ καὶ ὁ Ὠντράν οἰκονομοῦνται, εἶπεν, ἀλλ'
αὐτὸς ὁ πῖθος τῶν Δαναΐδων, ὁ Ζιλλό!»

Δὲν εἶχεν ἀποτελειώσει τὴν φράσιν του καὶ ὁ γη-
ραιὸς ζωγράφος, δυνατὸς πότης, εἶχεν ἀρπάξει τὴν
μίαν φιάλην καὶ τὴν ἐσφιγγεν ἐπὶ τοῦ στήθους του.

— Καὶ μὲν Ζιλλό! δὲν ἔχω ἄλλο.

— Ἐ! εἶπεν ὁ Ζιλλό, πολὺ καλὰ, μία ὁ καθένας μας.

Διότι ὁ Ζιλλό οὐδέποτε ἐσκέφθη διὰ τὴν αἰρίαν.

— Ἀγαπητὲ μου Ταρντίφ, ἐξηκολούθησεν, ἦλθα νὰ
δειπνήσωμεν μαζὶ.

— Πολὺ εὐχαρίστως, φίλε μου, ἀλλὰ ξέρεις πῶς δὲν
ἔχομε καὶ τίποτε σπουδαῖο νὰ μασησοῦμε;

Εἰσηλθόν. Ὁ Ταρντίφ ἀπέθηκεν ἐπὶ τῆς τραπέζης
τεμάχιον ἄρτου.

— Διάβολο! ἀνεφώνησεν ὁ Ζιλλό ἀναπτύσσων τὸ
μάκτρον του, αὐτὴ ἡ δίαυτα ποῦ ἤρχισες θὰ σὲ ἀπαλ-
λάξῃ ἀπὸ τοὺς παρασίτους.

Ἐν τούτοις ὁ Ταρντίφ ἐμάσα τὸν ἄρτον του, περι-
φέρων τὸ βλέμμα ἐπὶ τῶν προσφιλῶν εἰκόνων του.

— Τί μὲ μέλλει; εἶπεν· τοῦ λοιποῦ ὀλίγο ψωμί καὶ
κρασί θ' ἀποτελεῖν τὰ συμπόσια μου· θὰ προγευμα-
τίσω μ' ἓνα Τενιὲ ἢ ἓνα Puydaël, θὰ γευματίσω
μ' ἓνα Βάν Ντύκ ἢ ἓνα Μουρίλλον, καὶ θὰ δειπνῶ
μ' ἓνα Σαντέρ, ἢ ἓνα Βατώ. Κατὰ τὰς μεγάλας εὐω-
χίας μου θὰ χρησιμοποιῶ τὸν Πάολο Βερονέζε, κατὰ
τὰς ἡμέρας δὲ τὸν θλίψεων καὶ στενοχωριῶν μου θὰ
ροκανίζω τὰ τόσον εὐθυμα μικρὰ ἀριστουργήματά
σου, φίλε μου Ζιλλό.

— Θέλεις νὰ σοῦ μιλήσω ὁρθὰ κοφτὰ; ἀνέκραξεν
ὁ Ζιλλό πληρῶν τὸ ποτήριον του. Ἄν εἶχα ἐγὼ ὅλα
αὐτὰ τὰ ἀριστουργήματα, θὰ τὰ ἐσκοκάλιζα ὅλα καὶ
μὲ τέτοιον τρόπον ποῦ ὑπερὰ ἀπὸ κάμποσα χρόνια δὲν
θὰ ὑπῆρχε τίποτε. Ἀκουσέ με, ἀγαπητὲ Ταρντίφ, μὴ
ἀπαρνήσῃς τὸν κόσμον μὲ τὰς βωβάς αὐτὰς σκιᾶς, αἰ-
τίνες ἤρχισαν νὰ σὲ περιπαίξωσι. Ἡ μητέρα φύσις
δὲν σοῦ ἔχαιρε τὸ στόμα διὰ νὰ τρέφεσαι μὲ χι-
μαίρας. Ὅσα ὁμοιάσεις μὲ τὸν μυθικὸν σκύλον, ὅστις
ἔτρωγε τὴν σκιάν του καὶ ἐπὶ τέλους ἐλύσσαζε.

— Ὅπως ἀγαπᾷς, φίλε μου Ζιλλό. Ἄν δὲν σ' ἀρέ-
σουν τὰ φαγητά μου, μὴν ἔλθῃς νὰ ξανακαθίσῃς στὸ
τραπέζι μου. Ἐμένα πεινῶ περισσότερον τὸ πνεῦμά
μου, παρὰ τὸ στόμα μου.

Καὶ πραγματικῶς ὁ Ταρντίφ ἐπέμενε νὰ ζῇ δι' ἄρ-
του καὶ οἶνου ἐμπροσθεν τῶν ἀριστουργημάτων του.

Ἐδῶκε τὸ ὥρολόγιον καὶ ὅτι κόσμημα εἶχεν εἰς
τινα γυναικα, ἥτις ἤνοιγεν ὄστρακα εἰς τὴν θύραν οἰ-
νοπωλείου, ἔναντι τῶν παραθῶρων του, ὑπὸ τὸν ὄρον
ἐκάστην προῖταν νὰ τοῦ φέρῃ ἄρτον, νὰ τοῦ διενθετῇ
τὴν κλίνην, καὶ νὰ τοῦ καθαρίσῃ τὸ δωμάτιον. Ἡ γυ-
ναῖκα ἐκείνη διετηρεῖ δροσερότητα τινὰ ἀκόμη, ἀόρι-
στον ἀνάμνησιν καλλονῆς ἣν χάνουσι μετὰ τὸ 25
ἔτος ἢ καὶ ἐνωρίτερον, ὅσαι πωλοῦσιν ὄστρακα εἰς
τοὺς πελάτας τῶν οἰνοπωλείων.

Ἡ νέα ἐκείνη οἰκονόμος τοῦ Ταρντίφ ἐτραγώδει
εὐθύμως καὶ ἐγγελα πάντοτε τὸν παιδρὸν γέλωτα τῶν
ἐρυθρῶν χειλέων καὶ λευκῶν ὀδόντων. Μὲ τὸν κεκι-
μένον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς σκουφὸν της, τὸ κοντὸν φό-

ρεμά της, και τὸν ζωηρὸν χαρακτήρα της, ἦτο μία ἐπὶ πλέον εἰκὼν εἰς τὴν πινακοθήκην καὶ ἐκ τῶν καλλιτερέων ἴσως.

Ὁ γέρον Ταρντίφ ἐσυνήθισε καὶ τὴν εἰκόνα αὐτὴν ὅπως τὰς ἄλλας. Ἐπειδὴ δὲ ἐφλέγετο ὑπὸ τῆς ἐπιθυμίας ν' ἀπολαμβάνῃ τὰς γραμμὰς καὶ τὸ χρῶμα, ἡσ-

θάνετο πολλάκις τὴν ἀνάγκην, ἀκουσίως ὅλως, καὶ δι' αὐτὴν τὴν εἰκόνα ὅπως καὶ διὰ τὰς ἄλλας, νὰ φέρῃ ἐνθουσιωδῶς τὴν χεῖρα ἐπὶ τῶν ὥραιότερων μερῶν. Ἡ ὀστρακοπώλις ἐγέλα ἡχηρότερον καὶ τὸ πᾶν ἐτελείωνεν.

(Ἔπεται συνέχεια)

Μετάφρασις ΑΔ. ΔΟΥΖΙΝΑ

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΜΙΑΝ ΕΚΘΕΣΙΝ

ΙΣ τὸ Σαβοῦ-Ὠτέλ, πλάϊ στὸ εὐρύχωρο χῶλ με τοὺς ὥραίους τάπητας καὶ τὰ φοινικοειδῆ, εἰς ἓνα κομψὸ δωμάτιον τοῦ ξενοδοχείου ἡ κ. Φλωρᾶ-Καραβία ἔχει διευθετήσῃ τοὺς ὥραίους πίνακας τῆς ἐκθέσεώς της, περὶ τοὺς 100.

Διψασμένο τὸ μάτι μου ἀχόρταγα, ἐκολύμβησεν ἓνα δίωρον μέσα στὰς ὥραιας εἰκόνας μετὰ τὰ ἀπαλὰ χρῶματα καὶ τὸ πνεῦμά μου αἰσθάνθηκε ἔλο τὸ δροσοβόλημα ποὺ ἀναδίδουν οἱ ὥραιοι πίνακες καὶ τὰ γραφικὰ τοπεῖα.

Ἡ ζωγραφικὴ τῆς κ. Φλωρᾶ Καραβία πρὸ παντὸς με συγκινεῖ γιατί συλλαμβάνει καὶ ἀποδίδει με θαυμαστὴ τέχνη ἐπάνω σὺν παντὶ τὸ μουσικὸ τόνο κάθε τοπείου, κάθε μορφῆς, κάθε ιδέας ποὺ ἀπεικονίζει. Ἡ μικρὰ ἐκείνη εἰκὼν ποὺ ἐπιγράφεται «Παρὰ τὴν Πηγὴν», εἶνε ἀληθινὸ δολοφονικὸ ποίημα. Ἡ γραφικὴ κλίσις τοῦ σώματος μετὰ τὴν ἀρχαϊκὴ περιβολή, ἡ γυρτή Ἑλληνικὴ κεφαλὴ, τὸ θαμπὸ τῆς εἰκόνης χρῶμα, ἡ μόλις διαφαινομένη πηγὴ τοῦ νεροῦ ἀποτελεῖ ἓνα σύνολον τόσο ποιητικόν, τόσο μυστηριώδες ποὺ σὲ μαγεύει καὶ δύσκολα μπορεῖς ν' ἀποσπάσῃς τὰ μάτια σου ἀπὸ πάνω του. Καὶ μοῦ ἐνθύμησε ἓνα πεζὸ τοῖήμά μου «Σονάτα-Πόνος» ποὺ περιγράφω μία νέα, ἡ ὁποία ἐκλινε περιέργως τὸ κεφάλι πρὸς τὴν διαυγῆ πηγὴν ὥσπερ ζητοῦσα νὰ λύσῃ, ν' ἀναγνώσῃ ἀνεξήγητον γρίφον· καὶ ἐν τῷ ὕψῳ καθρέπτῃ ἡ εἰκὼν τῆς θλίψεως ἐδιπλασιάζετο καὶ εἶχε κατὰ τι ἀγρίας χάριτος.

Ἡ «Ἐπιστροφή τῶν ψαράδων» παριστᾷ ἓνα κομμάτι τοῦ ὕψους στοιχείου τὴν ὥρα τοῦ δειλinoῦ μέσα σ' ἓνα χρυσορόδινο πλαίσιον. Ὁ ἥλιος κουρασμένος ἔγυρε ἀργὰ, ἀργὰ στὴν ὑγρὰ ἀγκάλῃ κι' ἐσκόρπισε χρυσάφια γύρω τριγύρω, ἐνῶ ἡ θάλασσα ἄπλωσε φιλάρεσκα μενεξέδες γιὰ νὰ τὸν δεχθῇ, γιὰ ν' ἀκουμβήσῃ ἀπαλὰ στὸ μενεξεδένιο προσκέφαλο τὸ ὀλόχρυσον τοῦ βασιλῆα κεφάλι. Καὶ οἱ ψαράδες μέσα στὴ μαγεία ἐκείνῃ τῆς φύσεως ὄργουνοιὺν τὰ κουπιά τῆς βάρκας τοὺς ἀποσταμένοι, σὺν μεθυσμένοι ἀπὸ τὴν κούρσις τῆς ἡμέρας κι' ἀπὸ τὸ χάσις τῆς γύρω ὁμορφιάς.

Τὸ τοτεῖον τῆς Ἀττικῆς ἀναδίδει ὅλη τὴν εἰδυλῆα ποιήσις ποὺ μόνῃ ἡ Ἀττικὴ φύσις μπορεῖ ν' ἀποδώσῃ μετὰ τὰ λάγνα ἐκεῖνα χρῶματα μιᾶς ἀπαλῆς ἀνοιξιᾶτικης ἡμέρας, χρῶματα ποὺ σκορπίζουν γύρω δροσιά καὶ θάλλος καὶ χαρὰ καὶ ἔρωτα, πρὸ παντὸς ἔρωτα, γιατί νομίζει κατεῖς πῶς ἡ ἐλεγεῖα ἐκείνῃ Ἀττικῇ φύσις ἐρωτευμένη μετὰ τὴν ὁμορφίαν της ψιθυρίζει ἀδιάκοπα κρυφόλογα ἀγάπης μέσα στὴν ἀπαλὴ πνοὴ τοῦ ἀνοιξιᾶτικου δειλinoῦ καὶ μέσα στὰ μετὰξινὰ φυλλώματα καὶ μέσα στὴ σκιὰ τοῦ χειμῶνος καὶ μέσα στὸ θαυπετικὸ ψιθύρισμα τοῦ γάργαρου νεροῦ.

Ἀλλὰ καὶ ἡ «Μαοῦνες» καὶ ἡ «Ἀυγὴ» καὶ «Τὸ δειλινὸ» καὶ ἡ «Τσάμλιτσα» καὶ τὰ Τοπεῖα τῆς Κων-

σταντινουπόλεως μᾶς δίδουν εἰς ὥραίους πίνακας ἀποκρυσταλλωμένη τὴν Ἀνατολίτικὴν νοχέλια καὶ μιὰ ἐλαφρὰ μελαγχολία σὺν διύφανο χνοῦδι ἐπικαθῆται εἰς ὅλα αὐτὰ τὰ τοπεῖα.

«Ὁ ποταμὸς Πηνειὸς» εἶνε ἓνα ἀληθινὸ, μαγικὸ ὄραμα γαλάζιου καὶ πρασίνου· φῶς καὶ χρῶμα καὶ γραμμὴ ἀρμόζονται εἰς μαγικὴν ποικίλιαν. Ὁ ποταμὸς κυλᾷ ἀργὰ, ἀργὰ τὰ σμαραγδένια νερά του μέσα στὰ δασωμένα βάραθρα λὲς καὶ περὶ ταξιδευτῆς μέσα στοὺς κόσμους τῶν παραμυθιῶν, τοὺς κόσμους τοὺς ὑπερόχους τοῦ Ὀλύμπου καὶ τῆς Ὀσσης. Καὶ εἶνε ἓνα ζωντανὸ κομμάτι ἀπὸ τὴν ὑπέροχην Ἑλληνικὴ φύσι μετὰ τὸ δικό της φῶς καὶ τὸν ἀμίμητον δικό της οὐρανὸν ἢ δροσερὰ ἐκείνη ἀρμονία καὶ ἡ κοίτη ἐκείνη μετὰ τὰ σμαραγδένια νερά ποὺ γλύφουν, ποὺ φιλοῦν τῆς χλοερῆς ὄχθης, τῆς καταπράσινης χαράδρης καὶ τὰ ὑπερήφανα βουνὰ εἰς τὸ βάθος.

Τὸ «Δειλινὸ στὸ παλῆ Κáιρο» μετὰ τὰ μυστικὰ θαμπὰ τοῦ βραδυοῦ ποὺ ξεψυχᾷ μέσα σ' ἓνα χρυσοκίτρινον φῶς γύρω μοῦ ἐνθύμησε ὅλη τὴ νοσταλγία καὶ τὰ πένθη μιᾶς φυλῆς ποὺ ἀναπολεῖ μετὰ πόνο τὰ περασμένα, τὰ χαμένα μεγαλεῖα.

Καὶ ἡ «Ἰφιγένεια», ἡ προσωποποίησις τῆς ὑπερόχου θυσίας μετὰ τὴν ρεμβὴ στάσι μὲτὰς τῶν ἀτέραντων τῆς θάλασσας πόθο λὲς καὶ σκύβει νὰ πῇ τὸ μυστικὸ τῆς στὰ πλατύν κήματα, ἐνῶ ὁ ἥλιος ἀπὸ πίσω στεφανώνει τὸ ρεμβὸ κεφάλι καὶ πλέκει χρυσὰ διαφνὸκλαδα στὰ θυσιασμένα νήματα.

Ἀλλὰ καὶ αἱ «Πυραμίδες» ὑπερήφανες κι' ἀσάλευτες μέσα στὴ χρυσοκίτρινη πλημμύρα καὶ τὰ «Προπύλαια» καὶ ἡ «Ἀκρόπολις» μετὰ τὴ μελαγχολικὴ νοσταλγία τῶν ὑπερόχων μαρμάρων μοῦ ἔδωκαν μιὰ δυνατὴ εἰκόνα ρωμαντισμοῦ καὶ ποιήσεως.

Καὶ ἐκεῖνα τὰ «Ρόδα» μετὰ τὰ ὀργιάζοντα φύλλα τους καὶ τὰ ἡδονικὰ χρῶματα ποὺ μοιάζουν σὺν ὕμναισι ὀργασμοῦ καὶ σὺν ὕμνοι ἐρώτων λὲς καὶ στεναγμοί, γέλοια, χαμόγελα σμίγουν μετὰ τὴν δροσιά καὶ ἀφομοιώνονται μετὰ τὸ τραγοῦδι τῆς σιγῆς σὺν θελκτικὸν πίνακα.

Καὶ τὰ παστὲλ ἐκεῖνα μετὰ τὰς θυσίας τῶν καλλονῶν τῆς Τέχνης καὶ τὰ σκίτσα μετὰ τὰς ἀπαλὰς γραμμὰς ποὺ λὲς καὶ πλανᾶται ἐπάνω τους κάποιον λεπτὸ ἄρωμα, ὅλα σκορπίζουν μαγεία καὶ ὁμορφιά.

Ἡ «Νεραΐδα» ποὺ βγαίνει μέσ' ἀπὸ τὸ καταγάλανον νερὸ ξυπνᾷ μέσα μας ὅλα τὰ ὄνειρα τῆς λίμνης, τοῦ δρυμοῦ μετὰ τὸν εἰδυλῆα καὶ χαρὰ τῆς.

Καὶ ἡ «Κεφαλὴ τῆς Ἑλληνίδος» καὶ ὁ «Ρεμβασμὸς» καὶ οἱ «Γάκινθοι» ὅλα παριστοῦν ἓνα κόσμον εὐγενικὸν ὀνειρὸν ποὺ πλάττει ἡ Ἑλληνὶς Ἑστιάς τῆς Τέχνης, ἓνα κόσμον ποὺ ξεχειλίζει εἰς μίαν γραμμὴν ἐδῶ, εἰς μίαν πτυχὴν ἐκεῖ καὶ σύρει τὴν ψυχὴν τοῦ θεατοῦ πρὸς τὸ μυστήριον ποὺ δημιουργεῖ τὰ μνημεῖα τῆς Σκέψεως καὶ τὰ ἐρατεινὰ εἰδῶλα τῶν Ἰδεῶν.

ΑΓΓ. Γ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΤΟΥ

Ἀλεξάνδρεια